

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ทักษะของเกษตรกรต่อการสร้างเขื่อนคักตะกอนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สา

ตำบลสะเมิงเหนือ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายสถาพร สัปพันธ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ สุทธสุภา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภูสิน ศรีมงคล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุชฎี ณ ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับการสร้างเขื่อนคักตะกอนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเขื่อนคักตะกอนเพิ่มขึ้นในพื้นที่อื่นต่อไป

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สา ต.สะเมิงเหนือ อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ จำนวน 150 ครัวเรือน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Weight Mean Score

จากผลของการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีความต้องการที่จะให้มีการสร้างเขื่อนคักตะกอน เพื่อที่จะได้มีน้ำไว้ใช้ตลอดปี ทั้งในด้านการทำการเกษตรและในด้านการบริโภค อีกทั้งยังทำให้ป่าไม้บริเวณ 2 ข้างของลำห้วยที่มีการสร้างเขื่อนคักตะกอนมีการฟื้นตัวเติบโตขึ้นและยังเป็นแนวกันไฟฟ้าได้อีกทางหนึ่ง สัตว์ป่าต่าง ๆ ก็จะมาอาศัยอยู่บริเวณเขื่อนเพื่อได้ใช้น้ำและเกิดการขยายพันธุ์ของสัตว์ เช่น กบ เขียด ตะกวด ฯลฯ แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ก็ยังให้ความสำคัญน้อย เพราะเกษตรกรได้รับความรู้และการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานที่เข้ามาดำเนินงานในการสร้างเขื่อนคักตะกอนไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการศึกษานี้ก็คือ ควรสร้างความเข้าใจกับชุมชน โดยให้ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจและจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ลุ่มน้ำ รณรงค์ให้มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของเกษตรกรมาปรับใช้กับการอนุรักษ์ ควรฝึกอบรมและพาเกษตรกรไปดูงานในที่อื่น ๆ เพื่อให้เกษตรกร ได้รับรู้และเข้าใจถึงประโยชน์ของการสร้างเขื่อนคักตะกอนให้มากขึ้น หนึ่งหน่วยงานของรัฐ ควรจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการสร้างเขื่อน

คัดลอกและช่วยเหลือเกษตรกรให้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเพื่อใช้เป็นทุนในการพัฒนาหมู่บ้านอีกด้วย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title : The Attitude of Farmers towards the Construction of Check Dam at Mae Sa Watershed Area in Samoeng Nua Sub- district, Samoeng District, Chiang Mai Province

Author Mr. Sathaporn Sappapant

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa	Chairman
Asst. Prof. Dusdee Nalampang	Member
Asst. Prof. Katin Srimongkol	Member
Asst. Prof. Prateep Kochsila	Member

Abstract

The objectives of this study were to investigate farmers' attitude towards the construction of check in order to find out guidelines for the agencies concerned to establish more check dam in other areas.

Population studied was farmers residing in the Mae Sa Watershed area, Samoeng Nua Sub-district, Samoeng District, Chiang Mai totalled 150 households statistics used were Arithmetic mean, Percentage, Standard Deviation and Weight Mean Score.

From research findings, it was found that farmers would like to construct check dam in order to have the water kept for use all year round both for farming and consumption, to allow the forest along the stream of check dam regenerated , to make fire protection, to enable various animals to live in the dam area to use water for reproduction e.g. frog, etc. However, they still cooperated with this project very little since they received knowledge and training from the Project inadequately.

It is recommended that the Project should create farmers knowledge, understanding and awareness to watershed conservation, to local wisdom for conservation to organize training and field trip so as to understand more the advantage of the establishment of check dam. In addition, the government agency should organize training on check dam, help set up village fund for village development.